

Ombudsman
of Ukraine

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної конференції

HUMAN RIGHTS PROTECTION: INTERNATIONAL AND UKRAINIAN EXPERIENCE

MATERIALS

of I International Scientific and Practical Conference

16 травня 2019 року / May 16th, 2019

Генеральна прокуратура України
Національна академія прокуратури України
Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
Консультативна місія Європейського Союзу в Україні
Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності
правоохоронних органів

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної конференції

HUMAN RIGHTS PROTECTION: INTERNATIONAL AND UKRAINIAN EXPERIENCE

MATERIALS
of I International Scientific and Practical Conference

16 травня 2019 року / May 16th, 2019

Київ
2019

УДК 342.7

ББК 67.99

З 38

Укладачі:

Мінченко С.І., Лісова Н.В., Барандич С.П.

Захист прав людини: міжнародний та вітчизняний досвід: матеріали
з 38 I Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2019 року). – Київ:
Національна академія прокуратури України, 2019. – 712 с.
ISBN 978-617-7500-81-9

У збірнику вміщено тези учасників I Міжнародної науково-практичної конференції «Захист прав людини: міжнародний та вітчизняний досвід», співорганізаторами якої виступили Генеральна прокуратура України, Національна академія прокуратури України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Консультативна місія Європейського Союзу в Україні, Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів.

Захід організовано з метою об'єднання зусиль науковців і практичних працівників у розв'язанні проблем забезпечення та захисту прав людини, а також реалізації міжнародних стандартів прав людини, підвищення ефективності застосування Європейської конвенції з прав людини.

УДК 342.7

ББК 67.99

Матеріали друкуються в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ, використаних джерел тощо несуть автори.

МАГНОВСЬКИЙ Ігор Йосифович Гарантування прав і свобод людини як фактор розвитку громадянського суспільства в Україні	373
МАКОДА Володимир Євгенович Теоретичні та практичні аспекти вчинення провокації злочину. Аналіз судової практики	376
МАЛЯРЕНКО Василь Тимофійович Парламентаризм як фактор дотримання прав людини	382
МАРІЧЕВ Валерій Єгорович Захист прав людини у світлі реалізації права війни	387
МАРЧУК Василь Васильєвич О проблемах квалификации преступлений против порядка осуществления экономической деятельности в условиях новой уголовной политики (публікується російською мовою)	390
МАСЛОВА Ольга Володимирівна Види гарантій незалежності прокурорів в Україні як елемент системи захисту їх прав.....	396
МЕДВІДЬ Федір Михайлович, МЕЛЬНИЧЕНКО Ярослав Богданович, ТВЕРДОХЛІБ Анатолій Іванович Інтерпретація права як цінності культури як засаднича підстава дотримання конституційних прав і свобод людини і громадянина	401
МИТНИК Уляна Миколаївна Окремі питання кримінально-правового захисту від домашнього насильства в Україні та країнах Європейського Союзу	407
МІКУЛІНА Марина Михайлівна Право на інформаційну приватність	410
МОНАЄНКО Антон Олексійович Особливості захисту прав людини в судовому порядку у спорах із Фондом гарантування вкладів фізичних осіб: актуальні проблеми практики	414

МАГНОВСЬКИЙ Ігор Йосифович
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри міжнародного, конституційного
та адміністративного права
Івано-Франківського юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Івано-Франківськ, Україна

ГАРАНТУВАННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Реальність демократії у суспільстві є основою реальності гарантій прав і свобод людини та громадянина. Їх здійснення та повна реалізація можливі лише за умов додержання та виконання обов'язків як з боку держави, так і самих людей. Кожен має можливість використовувати свої права і свободи за власним розсудом, здійснювати вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей.

Слід додати, що формування громадянського суспільства в Україні неможливе без належного гарантування прав і свобод людини та громадянина. Проголошення прав і свобод та їх повсюдне і суворе дотримання є різні речі. На основі положень Конституції України, що стосуються насамперед прав і свобод людини, необхідно прийняти ті закони, якими буде встановлено ефективний механізм здійснення цих прав і свобод. Ця проблема є багатоманітною і складною. У її основі лежить природне право людини на свободу і недоторканість.

Проблема забезпечення прав людини наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття стала однією з найактуальніших проблем людства та має складні внутрішньодержавні й міжнародні аспекти прояву. Як стверджують науковці, вона тісно пов'язана з недостатнім рівнем дотримання закріплених у Конституції України прав і свобод особи з боку держави, що знаходить свій прояв як у певних труднощах реалізації деяких із них (передусім це стосується соціально-економічних прав), так і в недостатньому рівні їх захищеності від правопорушень [1, с. 109].

Особливої значущості дана тема набуває у сучасний період формування України як демократичної, соціальної та правової держави, процес становлення котрої ускладнюється певними негативними факторами як негаразди господарства, низька ефективність діяльності управлінських структур, соціальні конфлікти, звісно не можна оминути й анексію частини території України тощо.

В.Я. Тацій та О.В. Петришин чітко констатують, що утвердження та забезпечення прав і свобод людини та громадянина є головним конституційним

обов'язком держави, проте значна частина громадян України не має змоги в повному обсязі реалізувати власні права. Разом із тим практична цінність прав і свобод людини та громадянина полягає саме у їх реальності. Тобто в реалізації можливостей, які випливають зі змісту того чи іншого суб'єктивного права. При цьому реальність прав людини має забезпечуватися цілою низкою гарантій – засобів, способів та умов, використовуючи які суб'єкт досягає безперечної реалізації своїх прав. Ці гарантії обумовлені рівнем демократії, розвитку економіки, правової культури суспільства, ступенем незалежності судової влади, обґрунтованістю встановлених законом обмежень тощо [2, с. 24].

Підвалини реальності прав і свобод людини та громадянина полягають у тому, що права та свободи гарантуються державою і не можуть бути скасовані, а при прийнятті нових законів, або внесенні до них змін не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. А для цього необхідні відповідні гарантії здійснення людиною своїх прав та свобод.

Як показує міжнародний досвід, ефективність гарантій прав і свобод людини та громадянина залежить від рівня розвитку правових інститутів демократії, стану економіки, засобів розподілу життєвих благ, правотворчої діяльності в суспільстві, рівня правового виховання і культури населення, ступеня суспільної злагоди, наявності належного функціонування державної влади та інше.

Фактично переважна більшість прав і свобод людини та громадянина, передбачених міжнародними документами, відображені Конституцією України. Однак питання полягає у їх реальному здійсненні, а для цього бракує механізму забезпечення.

Н.М. Пархоменко зазначає, що сутністю гарантій є поєднання індивідуально-вольових та організаційно-владних дій щодо переведення прав особи зі сфери можливого в соціально-правову дійсність, що дає поняття соціально-юридичного механізму реалізації прав і свобод громадян [3, с. 133].

А.Ю. Олійник наголошує, що головним суб'єктом будь-якого суспільства є людини, а тому основу саме громадянського – складає свобода людини та здатність суспільства її забезпечити [4, с. 273].

Утвердження громадянського суспільства в Україні є непростюю і тривалою справою. Подолати проблеми на шляху розвитку громадянського суспільства зможе наявність стабільності в регулюванні суспільних відносин, авторитет державної влади, наявність розвинутої державної структури, здатної забезпечити виконання законів, наявність незалежного суду, вдосконалення системи правоохоронних органів та вирішення інших проблем пов'язаних із ефективним забезпеченням прав і свобод людини, де її гарантії, широта, реальність, здійсненність виражають не тільки фактичний та юридичний статус особи в суспільстві, а й суть діючої в країні демократії, соціальні можливості, які закладені в самому суспільному ладі. Вони показники зрілості суспільства, його досягнень, тим більше, що на державу та її органи Кон-

ституція і закони України покладають обов'язки забезпечення прав і свобод людини.

Отже, громадянське суспільство є гарантом захисту прав, свобод та законних інтересів своїх громадян, що забезпечує їх належну реалізацію та непопущеність.

Список використаних джерел:

1. Прієшкіна О.В. Забезпечення прав людини в Україні: стан та перспективи. *Наукові записки НаУКМА*. 2017. Т. 200. Київ. С. 110–114.
2. Тацій В.Я. Правосвідомість і правова культура в процесі формування правової держави в Україні / В. Я. Тацій, О.В. Петришин. Держава і право суверенної України: проблеми теорії і практики : матер. наук. конф. до 20-ї річниці незалежності України (Київ, 21 черв. 2011 р.) / за ред. академіка НАН України Ю.С. Шемшученка; упоряд.: В.П. Горбатенко, І.О. Кресіна. Київ: Юридична думка, 2011. С. 22–29.
3. Пархоменко Н.М. Гарантії реалізації прав і свобод людини і громадянина: проблеми сутності та змісту. *Правова держава. Щорічник наукових праць*. 2010. Вип. 21. С. 130–137.
4. Олійник А.Ю. Конституційні свободи людини та громадянина та їх забезпечення в Україні: моног. Київ: КНУТД; Дніпро: ДДУВС, 2018. 371 с.

Наукове видання

**ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ:
МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної конференції

**HUMAN RIGHTS PROTECTION:
INTERNATIONAL AND UKRAINIAN EXPERIENCE**

MATERIALS

of I International Scientific and Practical Conference

16 травня 2019 року / May 16th, 2019

Над матеріалами працювали:
Помазанова Т.І., Олійник М.В.

Верстка та дизайн обкладинки
Грекович Н.І.

Формат 170×240
Папір офсетний. Друк цифровий
Ум. друк. арк. 57,7. Обл.-вид. арк. 52,2
Наклад 30 прим. Зам. 19-05-14-1

Виготовлення оригінал-макета і друк
Національна академія прокуратури України
вул. Юрія Ілленка, 81-б, м. Київ, 04050

Підписано до друку 14.05.2019

Свідectво про внесення суб'єкта
видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
Серія ДК № 4001 від 10.03.2011